

Nr 51.

Av herr **Grym m. fl.**, om ökat anslag till bidrag till anläggningar för vattenförsörjning och avlopp.

I årets statsverksproposition har under sjätte huvudtiteln (p. 34) för budgetåret 1947/48 äskats ett reservationsanslag av 5 000 000 kronor till bidrag till anläggningar för vattenförsörjning och avlopp. Detta belopp måste anses vara alltför knappt tilltaget med hänsyn till bidragsbehovet, såvitt detta kan bedömas med stöd av redan föreliggande samt inom den närmaste tiden väntade ytterligare ansökningar om bidrag.

Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen har i skrivelse den 17 september 1946 funnit sig böra för nämnda ändamål begära 15 000 000 kronor för budgetåret 1947/48. Styrelsen beräknade därvid, att under tiden från den 1 september 1946 till ingången av budgetåret 1947/48 skulle komma att för prövning föreligga minst 600 bidragsansökningar, avseende anläggningar för en sammanlagd kostnad av minst 150 000 000 kronor. Mot av dessa anläggningskostnader betingade bidragsanspråk, avseende sammanlagt minst ca 75 000 000 kronor, stode ett den 1 september 1946 för bidragstilldelning disponibelt, ofördelat belopp av i runt tal 3 500 000 kronor.

I detta sammanhang vilja vi framhålla, att de av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen angivna siffrorna icke innefatta ansökningar, vilka kunna förväntas inkomma under budgetåret 1947/48.

Beträffande behovet av anläggningar av nu ifrågavarande art hänvisas till vad väg- och vattenbyggnadsstyrelsen därom anfört, vilket i väsentliga delar refererats å s. 105 i propositionen.

Vid bedömandet av det för de närmaste åren sannolika investeringsbehovet beträffande anläggningar för vattenförsörjning och avlopp böra — förutom vad av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen enligt ovan anförts — bland annat även följande förhållanden beaktas.

Inom landet föreligger — såsom jämväl understrukits av statens arbetsmarknadskommission i ett i ärendet avgivet utlåtande — ett stort investeringsbehov och en stor investeringsvilja på nu ifrågavarande område. Ett av uttrycken härför är den betydande omfattning, i vilken projektering — delvis med bidrag av statsmedel — av vattenförsörjnings- och avloppsanläggningar för landsbygdens samhällen, byar och andra bebyggelseområden sedan några år tillbaka bedrives.

Lösandet av landsbygdssamhällenas vattenförsörjnings- och avloppsproblem skulle enligt av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen tidigare gjord uppskattning taga en tid av 30 år vid en årlig investering av omkring 50 000 000 kronor. Även utan minskning av denna tidrymd, vilken dock synes oss vara alltför lång, torde man under periodens första del få räkna med en årlig investeringsvolym betydligt över det angivna genomsnittet.

På grund av det under de senaste åren rådande arbetsmarknadsläget ha möjligheterna att av anslag för arbetsmarknadens reglering erhålla bidrag

till vattenförsörjnings- och avloppsföretag minskats, vilket medför en ökning av anspråken på bidrag av under väg- och vattenbyggnadsstyrelsens förvaltning stående medel.

I arbetskraftsfrågan vilja vi framhålla, att vid varje särskilt arbetsföretag i regel erfordras en tämligen liten arbetsstyrka, samt att på många platser finnes en delvis vid hemmet bunden arbetskraftsreserv, vilken kan utnyttjas endast för arbeten i närheten av vederbörandes bostad och vilken därför lämpligen kan tagas i anspråk för utförandet av nu ifrågakvarande arbetsföretag.

Enligt vad statens industrikommission upplyser kunna svårigheter uppstå i fråga om leveranstiderna för visst för anläggningarna erforderligt material. Man lär väl emellertid vara berättigad antaga, att importmöjligheterna komma att successivt förbättras under loppet av budgetåret 1947/48. De materialtillgångar, vilka kunna komma att finnas disponibla inom landet, böra under alla förhållanden utnyttjas för de angelägnaste företagen. Fördenskull bör icke brist på statsbidragsmedel få leda till att mera angelägna företag måste stå tillbaka för mindre angelägna enbart av den anledningen, att igångsättandet och genomförandet av de förra är beroende av att statsbidrag ställes till förfogande.

Ytterligare må framhållas, att väg- och vattenbyggnadsstyrelsen för att undvika dröjsmål med påbörjandet av sådana vattenförsörjnings- och avloppsföretag, vilka på grund av hög angelägenhetsgrad erhållit vederbörligt byggnadstillstånd, funnit sig böra i stor utsträckning medgiva förhandstillstånd till arbetenas påbörjande med bibehållen möjlighet för företagsintressenterna att framdeles erhålla statsbidrag. Från styrelsen har uppgift erhållits att dylika förhandstillstånd intill den 1 januari 1947 meddelats beträffande 135 företag med en sammanlagd anläggningskostnad av omkring 18 000 000 kronor, motsvarande ett uppskattat bidragsbehov av i runt tal 9 000 000 kronor, vilket är avsevärt mera än de medel, som vid nämnda tidpunkt stodo till styrelsens förfogande. Det synes oss föga tillfredställande, att de medel, vilka nu anvisas för budgetåret 1947/48, kunna komma att helt tagas i anspråk för arbeten, vilka påbörjats och i många fall även slutförts före samma budgetårs ingång.

Under hänvisning till den utredning i frågan, som gjorts av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen och som åberopats i ovannämnda punkt i statsverkspropositionen till innevarande års riksdag samt under åberopande i övrigt av vad härovan anförts få vi hemställa,

att riksdagen måtte besluta, att till bidrag till anläggningar för vattenförsörjning och avlopp för budgetåret 1947/48 anvisa ett reservationsanslag av 15 000 000 kronor.

Stockholm den 18 januari 1947.

J. F. Grym.

Einar Persson.

Ernst Hage.

Hugo Sundberg.

Lage Svedberg.

Gustaf Fahlander.

Oscar Mattsson.

Axel Uhlén.

Karl Aug. Johanson.

Axel Leander.

Alb. Ramberg.

Jon N. Jonsson.

N. Elowsson.

G. Heüman.